

I. EMBRIONUL

Nami este ud de transpirație. Se agață de mâinile unsuroase ale bunicii. Valurile lacului clipocesc regulat, izbindu-se de zăgazul din beton. Dinspre plaja orașului răzbate până aici un țipăt, care pare a fi, mai degrabă, un urlet. Trebuie să fie duminică din moment ce bunica și bunicul s-au întins pe țolul așternut afară. Dar mai e cineva aici. Nami își amintește de un costum de baie cu trei pete roșii, trei triunghiuri care formează un bikini, iar deasupra lor o coadă din păr închis la culoare ce seamănă mai degrabă cu o coadă de cal și două smocuri întunecate, blănoase, la subsuori. Cele trei triunghiuri se desfată lasciv la soare, apoi se răsucesc până devin unul singur. Aproape de mal, un somn își mișcă alene coada de pește.

– Nivelul apei îmi pare ceva mai scăzut acum decât altă dată, își dădu cu părerea bunica în timp ce plesnea zgomotos o musculiță care tocmai i se așezase pe burtă. Bunica molfăie semințe prăjite de floarea-soarelui, luate de la chioșcul de pe plajă, iar cojile le scuipă pe cimentul din fața ei.

– Ce tot melițezi acolo? o întreabă bunicul zâmbind. Minte de femeie! Aș zice că după mahmureală, mintea femeii e a doua pacoste de pe lume!

Bunicul râde, se lăsă pe spate, sprijinindu-se cu mâinile de coapse, iar într-una din ele, între degetele-i murdare, ține o țigară fără filtru.

Cele trei triumphiuri se îndreaptă către Nami cu un termos ca să-i toarne ceai de izmă.

– Bea, puiule!

Carevasăzică, triumphiurile au prins glas. Un glas amețitor de profund, precum puțul cel vechi din spatele casei. Nami soarbe ceaiul, care, așa, îndulcit cu miere are un gust delicios. Licoarea îi alunecă pe gât fără să se opintească nici măcar un pic.

– După ce termini de băut, să te bagi în apă, băiete, îi spune bunicul pe un ton sfătos. Să nu se zică despre tine că ești un papă-lapte. Pe-aici, orice băiat, încă de la trei ani, trebuie să știe să înoate.

Bunicul își mângâie cu palmele burdihanul bombat. Mucul de țigară îl aruncă dintr-o zvârlitură drept în lac, unde sfârâi. Nami nu are chef să intre în apă. Preferă să rămână pe țăolul întins, sprijinit de pântecul moale al bunicii și să admire cele trei triumphiuri. Încercă să-și ridice brațul, dar acesta îi căzu agale pe genunchi.

– Du-te Nami, îl încurajează bunica. O să-ți cumpăr o acadea.

De obicei, bomboana este ambalată într-o hârtie de celofan pe care nimeni nu o poate dezlipi. Nami primește acadele, destul de rar, doar de Ziua Păcii și la întâlnirea cu cele trei triumphiuri. Acestea au un gust de zahăr ars și aromă de toporași și nu-i prea plac, dar cum capătă, foarte rar, se bucură și se simte obligat să facă tot ce i se cere.

Nami încearcă să se ridice încet, dar de la primul pas simte că parcă plutește în aer.

– Așa, înoată, nisetru! strigă bunicul în urma lui râzând.

Cele trei triunghiuri îl încurajează și ele, bunica așijderea. Nami se ciupește de șold înfrângându-și durerea, străpunge luciul apei și se afundă în adâncul cel întunecat. Deasupra capului, prin puzderia de bulbuci pe care îi lasă în urma sa, zărește reflexele razelor soarelui. Simte cum respirația i se taie, iar pieptul îl chinuie de durere. Pe măsură ce se afundă, apa devine tot mai rece. Înțepenit, Nami se adâncește, brațele-i îndepărtate acum fâlăie de-a lungul trupului. Se gândește la faptul că într-o clipă se va întâlni cu Duhul Lacului care sălășluiește în adâncuri. Simte cum i se mărește presiunea din piept, iar urechile încep să-i pocnească. Din instinct, inspiră adânc și începe să înghită apă. Nu mai vede nimic. Dă disperat din mâini și din picioare, și așa ajunge la suprafață. Totul e negru și strălucitor.

– Bătrân nebun, se descărcă bunica după ce Nami își recăpătă respirația și începu să dea afară din el jeturi de apă murdară. Ești un bou bătrân, căruia nu i-aș da să păzească nici măcar o cutie cu râme.

– Ai pățit ceva? Te simți bine, nu-i așa? N-ai văzut cum a ieșit singur? replică bunicul cu o voce cam tremurată. E un luptător!

– Vino aici, puiule, i s-au adresat cele trei triunghiuri parcă din adâncul pământului, strângându-l în brațe. Două inimi băteau la unison. Nami s-a liniștit și nu mai tușește. Sub cele trei triunghiuri simte o piele arămie, încinsă care miroase frumos. Cele trei triunghiuri îl strâng tare la piept, îl mângâie pe păr și îi șoptesc ceva. Nami este liniștit, părul acelei femei îl gădilă pe față, apoi ea începe să-i cânte.

– Nu-i cânta! strigă bunica.

Nami tresare și apoi se întinde liniștit. Stă nemișcat, se prefacă că e mort, de parcă nici n-ar exista. Cântecul amuțește,

dar cu fiecare respirație se aude un sunet puternic de parcă vibrațiile mai pun în mișcare un clopot în care inima nu mai bate.

Nami ar fi vrut ca aceste momente să dureze o veșnicie. Clipește și privește pe furiș la obrazul femeii, dar nu-i zărește decât vârful nasului și pomeții proeminenți. Pe drumul de întoarcere spre casă i se face rău, iar bunicul trebuie să-l poarte pe brațe.

N-au luat-o pe drumul ce trece prin piața unde se aflau statuia Omului de Stat și șanțurile pe care rușii le-au săpat ca să arunce gunoaiele, ci au ocolit prin spatele cartierului.

– Ești greu, băiete, bombăni bunicul, dar când simți că îi alunecă piciorul încremeni și abia reuși să-și păstreze echilibrul.

Când au ajuns acasă, Nami a primit o acadea. A supt-o mai mult din obligație, iar cu colțul ochiului urmărea cele trei triumphiuri care, între timp, s-au înveșmântat într-o rochie înflorată verde-albăstruie. Când prinde momentul, o atinge, iar ea, la rândul ei, îl răsplătește cu un parfum îmbietor.

Seara, Nami începe să vomite furibund. Stomacul lui se revoltă fără să poată fi stăpânit și scoate din el litri de apă murdară, ceai de mentă și bucăți de clătite cu brânză de oaie.

Rochia înflorată verde-albăstruie îl mângâie pe frunte, îi ține capul în timp ce varsă, îi șterge buzele și îl alină în șoaptă:

– Hai, acum va fi mai bine, puiule.

A doua zi dimineață, când Nami s-a trezit, femeia cu rochia verde-albăstruie plecase deja. A băut ceai negru rusesc pe care l-a vomitat imediat.

Nami a crescut în miros de pește, așa că niciodată nu i s-a părut că acesta ar avea un iz special. În micul orașel Boros e o crescătorie de nisetri, iar în apropiere, alături, e un combinat

pentru prelucrarea peștelui. Vecina Alea lucrează la combinat; câteodată, vine să se așeze pe prispă la ei și aduce la schimb pentru un sac de cartofi o găleată cu icre negre. Nami e obligat să le mănânce la micul dejun și la masa de seară; se așază lângă căldare și mănâncă cu lingura până i se apleacă.

– Ai mâncat? îl întreabă bunica, iar Nami holbează ochii și privește spre podea. Asta-i foarte bine, spune bunica, icrele negre sunt cel mai sănătos lucru de pe lume. Imediat după ginseng!

– Dar după o partidă de zbânțuială, adăugă bunicul râzând într-un ungher în timp ce-și ștergea cu un deget un colț al ochiului, iar între arătător și mijlociul deformat ținea o țigară fără filtru.

– Cum de nu ți-e rușine, bunicule? îl dojenește bunica, amuzându-se, în timp ce prăjește clătite și le unge cu unt.

– Poftim, ia și mănâncă prințule, i se adresează ea lui Nami în timp ce îl servește. Lui Nami îi plac icrele negre, dar se pare că nu aici se termină totul. Speră că după ele îl mai așteaptă ceva mult mai bun, dar la cei patru ani ai lui nu este încă în stare să se exprime clar. Sparge micile bobite negre între dinți și, involuntar, își rupe coaja de pe rana de la genunchi.

Bunica are o umflătură zdravănă la noadă, șolduri mari deformate și un pântec moale pe care Nami obișnuiește să adoarmă. Ea îl mângâie pe cap cu palma grea și aspră și îi spune povești despre Duhul Lacului și despre războinicii Hoardei de Aur care dorm în stânca Kolos, așteptând ca un mare războinic să vină să-i trezească.

– Acela voi fi eu? o întreabă Nami.

– Tu vei fi, băiete! zâmbește bunica.

– Dar cum o să dau de ei?

– Dumnezeu îți va arăta calea, puiule, zice bunica, iar el adormi liniștit.

Este Ziua Pescarului, cea mai mare sărbătoare din an. În piață, în jurul statuii Omului de Stat, s-a adunat tot orașul; copiii sunt îmbrăcați în cămăși albe ca neaua, băieții poartă la gât cravate colorate, fetele au funde prinse-n păr. Tarabagiul Akel, care de obicei vinde scrumbii și semințe de floarea-soarelui, are la chioșc și vată de zahăr, și gogoși delicioase trase în grăsime încinsă. Este ziua când niciun pescar nu iese pe lac pentru că toți cinstesc această sărbătoare. La ora unsprezece dimineața, puțini dintre ei se mai pot ține pe picioare, dar trebuie să se sacrifice din rășputeri pentru Duhul Lacului.

Președintele combinatului piscicol rostește un discurs lung, și, în timp ce-l susține, își îndreaptă privirea, pe rând, spre lac și spre cer, aducând omagii progresului și colectivizării. Un bărbat cu o bentiță de șaman pe cap, pe care nimeni nu îl bagă în seamă, ca și cum nici n-ar fi de față, dansează în jurul statuii Omului de Stat. Inginerii ruși și nevestele lor stau în primul rând și sunt îmbrăcați în haine după moda de la oraș; femeile au pantofi cu toc, de mâini le atârnă poșete din piele, iar părul le este prins în coc; localnicele vorbesc despre ele cu dispreț, ba, câteodată, le mai trag și câte un scuipat. Unul dintre copilașii rușilor, dincolo de înfățișarea lui tâmpă, stârnește admirația tuturor, pentru că în timpul cuvântării traversează piața într-o mașinuță cu pedale cu un scârțâit asurzitor. Nami nu poate să-și ia ochii de la ea. Se agață de mâinile transpirate ale bunicii, își ține picioarele încrucișate, de ceva timp și se abține să nu facă pipi pe el. În mână are un fanion sub formă de pește. De cealaltă parte stă bunicul, mai degrabă se clatină și capul i se bălăbăne, și, din când în când, mai plescăie zgomotos. Tună, ori poate se aud focuri de armă dinspre cazarmile rusești. Inginerii ruși și nevestele lor privesc plictisiți, rotindu-și capul de jur împrejur. De la un timp, nimeni nu mai

are chef de discours, femeile vorbesc între ele cu o voce joasă, dar, din considerente de bună-cuviință nimeni nu își părăsește locul. Fiecare se gândește la ospățul pregătit în clădirea combinatului piscicol; clătite cu icre negre, scrumbie cu maioneză, plăcintă de ceapă, vin de mure pentru femei și rachiu, cât cuprinde, pentru bărbații lor. Nami nu-și poate lua ochii de la mașinuța verde cu pedale, care cu multă siguranță trece peste denivelări și hârtoape, asemenea unui tanc. Tot încearcă să-și întoarcă privirea de la ea, dar degeaba, mașinuța îi apare în fața ochilor, chiar și atunci când îi închide. De invidie, mațele îi chiorăie dureros.

– Mergem, buni?

– Mai ai puțină răbdare.

– Până când?

– Doar o clipă.

Pentru un copil, o clipă este o eternitate.

– Buni!

– Ce mai vrei?

Nami tace.

– Ai făcut pipi pe tine!

Bunicul se trezește din moțăială și privește în jurul său ca să se asigure de adevărul celor auzite.

– Băiatul s-a scăpat pe el, îi spune bunica în șoaptă, dându-i un ghionț.

– Ce tăntălău, îi răspunde bunicul cu o voce răgușită.

În partea din față a pantalonilor scurți, Nami are o pată care se întinde și o dără de urină i se prelinge pe pulpe. Se aude din nou cum tună, dar de data asta și fulgeră. Președintele combinatului mai are de citit din cuvântare câteva pagini pe care vântul le tot răsfiră. Fără nicio avertizare, bolta cerului se deșartă brusc de parcă de sus ar fi turnat cineva cu găleata. În timp ce femeilor li se desface cocul și pe obraz li se prelinge

fardul albastru, formând hărți hidrologice, iar tocurile înalte le alunecă în noroiul ce s-a format dintr-odată în piața orașului, președintele combinatului piscicol nu renunță cu niciun chip la discursul lui. Statuia Omului de Stat ridică în tăcere un braț către cer. Cât ai clipi, Nami este ud până la piele, iar din fanionul lui roșu nu au mai rămas decât un bețigaș și dâre de culoare roșie care i se preling pe braț. Piața s-a transformat într-un câmp arat, oamenii se afundă în noroi până la glezne și, tot încercând să-și tragă piciorul se trezesc desculți. Băiatul cu mașina cu pedale s-a împotmolit și el în noroi și începe să plângă. Bunicul își lasă capul pe spate ca ploaia să-i spele fața. Cum piața are o pantă lină, puștilor nu le-a trebuit mult ca să descopere că, de fapt, pe noroi se poate patina nemaipomenit de bine. Disperat, Akel încearcă din răsuputeri să fixeze chioșcul care continuă să o ia la vale fără să poată fi oprit. Gogoșile se rostogolesc pe tejgheaua înclinată și ajung în mocirlă.

– Apocalipsa, bolborosi încet bunicul, care tocmai se dezmeticise.

Din cer continuă să toarne cu găleatași, încet-încet, mașinuța cu pedale s-a umplut cu apă. Microfonul s-a oprit definitiv, chiar dacă președintele nu renunță la discurs. Totul e ca într-un film mut burlesc, iar pe lângă tunet și ropotul ploii, din când în când, prin apropiere, mai cade un trăsnet, ceea ce o face pe bunica să tresară de fiecare dată speriată și să-și îndrepte privirea spre lac. Șamanul își fixează bentița pe cap și se îndepărtează cu pas lent. Abia acum, cohorta de oameni începe să se deplaseze ușor de parcă ar fi hipnotizată. Președintele combinatului ia mâna de pe microfon, în timp ce apa îi curge pe după gulerul sacoului și pe sub cămașă. Plin de reproș, ridică privirea spre cer. Nami nu se poate stăpâni și izbucnește în hohote de râs nestăvilite, râde ca un posedat, bunica îl fixează cu privirea, dar băiatul râde